

اظهار نظر کارشناسی درباره:
«طرح واگذاری مدیریتی شبکه‌های ورزشی صداوسیما»

مشخصات طرح

دوره نهم - سال سوم

شماره ثبت:

۴۵۸

شماره چاپ:

۱۰۴۳

تاریخ چاپ:

۱۳۹۳/۳/۱۸

نام دفاتر:

مطالعات فرهنگی

مطالعات حقوقی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۷۰۱۳۷۵۴

تاریخ انتشار:

۱۳۹۳/۴/۴

مقدمه

طرح واگذاری مدیریتی شبکه‌های ورزشی صداوسیما در جلسه علنی شماره (۲۱۳) روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۳/۳/۵ به صورت عادی اعلام و وصول گردیده است. این طرح که به امضای ۵۲ نفر از نمایندگان رسیده و برای طی مراحل قانونی تقدیم شده است تلاش می‌کند تا منابع مالی لازم برای فعالیت باشگاه‌های ورزشی را فراهم سازد. طرح درصدد است با واگذاری مدیریت شبکه‌ای ورزشی صداوسیما به فدراسیون‌ها و باشگاه‌های فرهنگی ورزشی، تأمین هزینه فعالیت‌های ورزشی را به عهده بخش خصوصی یا خود باشگاه‌ها و اگذار کند. این طرح دارای نقاط ضعف شامل موارد ذیل می‌باشد.

نقاط ضعف طرح

۱. مغایرت با قوانین بالادستی

در صورتی که منظور از واگذاری مندرج در این طرح واگذاری مدیریتی باشد با تمرکز مدیریتی صداوسیما که در بازنگری قانون اساسی مدنظر بوده و در اصل یکصد و هفتاد و پنجم قانون اساسی به آن تصریح شده مغایرت خواهد داشت و اگر واگذاری مالکیت شبکه‌های ورزشی صداوسیما مورد نظر بوده با قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم قانون اساسی مغایرت دارد زیرا به موجب تبصره «۲» بند «ج» ماده (۳) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم قانون اساسی فعالیت‌های حوزه‌های سلامت، آموزش و تحقیقات و فرهنگ مشمول این قانون نبوده و هرگونه واگذاری به بخش غیردولتی در این حوزه مطابق لایحه‌ای خواهد بود که از طرف دولت تهیه و جهت تصویب به مجلس داده می‌شود. از این رو پیش‌بینی‌هایی که برای واگذاری شبکه‌های ورزشی صداوسیما در این طرح آمده است، مغایر مفاد قانون فوق می‌باشد.

۲. ابهام در مفاد طرح

از آنجا که شبکه‌های مختلف صداوسیما هر یک به نوعی حاوی بخش‌های ورزشی می‌باشند که ممکن است از خبر ورزشی تا پخش مسابقات را دربر بگیرد از این رو اطلاق عنوان شبکه ورزشی در عمل طیف وسیعی از شبکه‌های رادیویی و تلویزیونی را دربر می‌گیرد در نتیجه تصویب این طرح که امر مدیریت صداوسیما را دچار اخلال خواهد کرد. همچنین فدراسیون‌های ورزشی نیز هرکدام شخصیت حقوقی مستقلی دارند و واگذاری به فدراسیون‌ها نیز، هم از نظر نحوه و ترتیب واگذاری و هم نظارت بر واگذاری‌ها مبهم است. ضمن اینکه در حال حاضر وضعیت دولتی یا غیردولتی بودن بسیاری از باشگاه‌های فعال در ورزش حرفه‌ای نیز مشخص نیست و به همین دلیل طرح «نظام جامع باشگاه‌داری» در کمیسیون اصل چهارم قانون اساسی بررسی شده و برای بررسی نهایی در دست اقدام کمیسیون فرهنگی است.

ارزیابی کلیات طرح

۱. نظر به اینکه در سال‌های اخیر و در قانون برنامه پنجم توسعه^۱ کمک به ورزش حرفه‌ای از محل منابع عمومی ممنوع شده و واگذاری باشگاه‌های دولتی به بخش خصوصی مورد تأکید قرار گرفته است. لذا باشگاه‌های ورزشی درصدد درآمدزایی به‌منظور حفظ خود هستند و از این رو چون پخش تلویزیونی امکان تبلیغات اقتصادی را فراهم می‌سازد و درآمدزایی را ممکن می‌نماید، قصد آن است که با تصویب این طرح بتوانند درآمدی پایدار برای این حوزه ایجاد نمایند، اما این امر زمانی ممکن است که مجوز فعالیت رادیو تلویزیونی بخش خصوصی در قوانین بالادستی وجود داشته باشد، درحالی که این مهم با توجه به ابعاد سیاسی، امنیتی و اجتماعی در حال حاضر در کشور ما مقدور نیست.

۲. استناد طراحان محترم به مفاد تبصره «۱» بند «ج» ماده (۳) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم قانون اساسی^۲، استناد بلاوجهی است زیرا این تبصره دقیقاً مفهوم مخالف را بیان می‌دارد. یعنی چنانچه بنگاه‌هایی در بخش غیردولتی باشند که فعالیت‌های رادیو - تلویزیونی داشته باشند، صداوسیما می‌تواند خدمات مدیریتی این‌گونه بنگاه‌ها را به شرط حفظ مالکیت صد درصد (۱۰۰٪) دولت (حاکمیت) خریداری نماید.

۳. ایراد شورای محترم نگهبان که در نظریه شماره ۸۰/۲۱/۲۷۷۷ مورخ ۱۳۸۰/۹/۲۰ درخصوص «طرح اختصاص درصدی از درآمد حاصل از پخش مسابقات ورزشی توسط صداوسیما جمهوری اسلامی ایران به فدراسیون‌های ورزشی»، مصوب روز چهارشنبه مورخ ۱۳۸۰/۷/۴ مجلس شورای اسلامی منعکس شده، نسبت به طرح «واگذاری مدیریتی شبکه‌های ورزشی صداوسیما» نیز وارد است زیرا طرح حاضر درصدد واگذاری شبکه‌های ورزشی است و این امر منجر به این خواهد شد که صداوسیما به سمت برنامه‌های ورزشی خاص و محدود سوق داده شود که نتیجه نهایی این امر، تقلیل برنامه‌های ورزشی صداوسیما و موجب اختلال در وظایف صداوسیما و در مواردی مانع انجام وظایف این سازمان که در صدر اصل یکصد و هفتاد و پنجم آمده است، می‌گردد.

۴. همچنین باید توجه داشت که فدراسیون‌ها و باشگاه‌های ورزشی در امور مرتبط با فعالیت‌های ورزشی مختلف متخصص می‌باشند. این درحالی است که امور رسانه‌ای و به‌خصوص مدیریت شبکه‌های رادیو - تلویزیونی دارای پیچیدگی‌ها و مدیریت خاص فنی و رسانه‌ای خود بوده که تخصص در آن نیازمند تجربه، مهارت و تحصیلات حرفه‌ای است لذا واگذاری مدیریتی شبکه‌های ورزشی به فدراسیون‌ها و باشگاه‌ها قطعاً با مشکلات عدیده‌ای مواجه خواهد شد.

جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

طرح واگذاری مدیریتی شبکه‌های ورزشی صداوسیما اولاً به دلیل مغایرت با اصل چهارم قانون اساسی و قانون اجرای سیاست‌های کلی آن و نیز اصل یکصد و هفتاد و پنجم قانون اساسی و نظریه‌های تفسیری شورای نگهبان درباره اصول مذکور و همچنین به دلیل ابهام در عبارات و اصطلاحات مندرج در طرح از نظر مرکز پژوهش‌های مجلس قابل قبول نبوده و تصویب آن توصیه نمی‌شود.

۱. تبصره ماده (۱۳) قانون برنامه پنجم توسعه: پرداخت هرگونه وجهی از محل بودجه کل کشور به هر شکل به ورزش حرفه‌ای ممنوع است.

۲. ج - سرمایه‌گذاری، مالکیت و مدیریت در فعالیت‌ها و بنگاه‌های مشمول گروه سه ماده (۲) این قانون منحصراً در اختیار دولت است.

تبصره «۱» - خرید خدمات مالی، فنی، مهندسی و مدیریتی از بنگاه‌های بخش‌های غیردولتی در فعالیت‌های گروه سه ماده (۲) این قانون به شرط حفظ مالکیت صد درصد (۱۰۰٪) دولت طبق آیین‌نامه‌ای که ظرف مدت ۶ ماه به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی با هماهنگی دستگاه‌های ذی‌ربط به تصویب هیئت وزیران می‌رسد، مجاز است.